

Ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van het station van Oostkamp met luifel en wachthuisje in Oostkamp

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 8, §1, 2°.

Procedurestappen en vormvereisten

Dit besluit kwam tot stand volgens de procedurestappen en de vormvereisten, beschreven in:

- het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1 tot en met 6.1.8,
- het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, artikel 6.2.1.

De volgende procedurestappen en vormvereisten zijn vervuld:

- de erfgoedwaarden zijn onderzocht.
- de resultaten van het onderzoek zijn opgenomen in een beschermingsdossier.
- advies over de bescherming van het onroerend goed werd gevraagd aan:
 - het college van burgemeester en schepenen van Oostkamp op 3 augustus 2022,
 - de departementen of agentschappen van de Vlaamse overheid bevoegd voor omgeving, mobiliteit en openbare werken en landbouw en visserij op 3 augustus 2022,
 - de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed op 3 augustus 2022.
- de behandeling van de adviezen is opgenomen als bijlage bij dit besluit.
- de zakelijkrechthouders zijn op de hoogte gebracht van het ontwerp van de voorlopige bescherming op 3 en 4 augustus 2022.
- de zakelijkrechthouders gaven geen opmerkingen.

Motivering

Het station met inbegrip van luifel en wachthuisje werd tussen 2017 en 2021 omwille van het algemeen belang verplaatst volgens procedure voorzien in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Dit resulteerde in het ministerieel besluit van 13 juli 2017 tot definitieve gehele opheffing van het ministerieel besluit van 3 januari 1997 tot bescherming als monument van het station van Oostkamp, met inbegrip van de luifel, het dienstgebouwtje en schuilhokje in functie van verplaatsing van het station met

inbegrip van luifel en schuilhokje en de opheffing van de bescherming van het dienstgebouwtje in het algemeen belang.

Het inmiddels verplaatste station van Oostkamp met luifel en wachthuisje is van algemeen belang wegens de volgende erfgoedwaarden:

- de historische waarde:

Als getuige van het ontstaan en groei van het spoornet waarbij een landelijk station wordt opgericht op een belangrijke spoorlijn; waarbij het de ambitie van de toenmalige staatsspoorweg uitstraalt. De verzorgde architectuur van het station, de luifel en het wachthuisje duiden op het belang van deze buitenplaats en de spoorlijn.

- de architecturale waarde:

Als een voorbeeld van de landelijke, doch verfijnde stationsarchitectuur binnen het oeuvre van Henri Fouquet, een architect die heel wat opmerkelijke stations bouwde in Vlaanderen en België, onder meer het imposante station van Leuven. Het stationsgebouw is classicistisch, verweven met industriële elementen zoals de luifel en het wachthuisje, uitgevoerd in glas en ijzer.

- de industrieel-archeologische waarde:

Als getuige van de kracht van de industrialisatie in de negentiende eeuw. Dit wordt bovendien ook versterkt door het gebruik van gietijzer en staal in combinatie met de classicistische architectuur.

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
WONEN EN ONROEREND ERFGOED BESLUIT:

Artikel 1. De volgende onroerende goederen worden voorlopig beschermd als monument: station van Oostkamp met luifel en wachthuisje, Stationsplein 1, Oostkamp, bij het kadaster bekend als: Oostkamp, 1ste afdeling, sectie C, 121R3 (deel).

Het plan met de aflijning en de plaats van aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van het monument is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

Art. 2. De erfgoedwaarden van het monument zijn:

- 1° de historische waarde;
- 2° de architecturale waarde;
- 3° de industrieel-archeologische waarde.

De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het monument zijn:

- 1° Het stationsgebouw

Het gebouw is opgetrokken uit baksteen, bezet met pleister en wit geschilderd. Onderaan is er rondom het gebouw een massieve vlakke hardstenen plint. Het gebouw heeft één bouwlaag onder een eenvoudig zadeldak met roodkleurige gebakken pannen. De oorspronkelijke straatgevel, nu gelegen aan de zijde van het spoor, wordt gekenmerkt door een middenrisaliet, gemarkeerd door geblokte pilasters; identieke pilasters op de

hoeken van het gebouw. De gevelopeningen hebben getoogde omlijstingen onder geprofileerde waterlijsten. Deze zijn voorzien van houten grijs geschilderd schrijnwerk, met vleugeldeuren of dito ramen.

De vroegere perronzijde is over de volledige lengte van de gevel voorzien van vleugeldeuren. Boven in de zijgevels zitten gekoppelde vensters, gescheiden door een arduinen stijl; in het topstuk: een gestileerd spoorwiel als symbool van de staatsspoorweg. De luifel die dienst doet als perronoverkapping is nog oorspronkelijk, met elementen in gietijzer en smeedwerk.

2° Wachthuisje

Gelegen ten noorden van de spoorlijn, op enige afstand van het stationsgebouw, georiënteerd naar het nieuwe stationsplein. Bakstenen constructie onder een plat dak met een bakstenen sokkel en een open middenportaal tussen gietijzeren gecanneleerde zuilen van de Ionische orde. Twee wachtkamers aan weerszijden van het portaal met grote ramen met uitgewerkte smeedijzeren traceringen.

Art. 3. De beheersdoelstellingen voor het monument zijn:

Gezien de hernieuwde bouwfysische staat van het monument zijn de beheersdoelstellingen het regelmatig onderhoud en het behoud van de huidige toestand zodat het de uiterlijke kenmerken van een stationsgebouw en een wachthuisje uit de 19de eeuw behoudt.

Art. 4. De zakelijkrechthouder en de gebruiker houden het monument in stand en onderhouden het door:

- 1° het monument als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade door brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het monument regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;
- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 5. Een toelating is vereist voor de volgende handelingen aan het monument:

- 1° het wijzigen van het uitzicht of de bepalende erfgoedelementen, zoals de bepleistering, de afwerking en kleurstelling van de muren en plinten, de luifel, de bedaking, het schrijnwerk, de opschriften en decoratieve elementen;
- 2° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie;
- 3° het verwijderen, vervangen, wijzigen of verstevigen van constructieve elementen;
- 4° het aanbrengen, vervangen of wijzigen van opschriften, publiciteitsinrichtingen of uithangborden, met uitzondering van verkiezingspubliciteit en met uitzondering van publiciteitsinrichtingen, waarbij wordt bekendgemaakt dat het goed te koop of te huur is, op voorwaarde dat de totale maximale oppervlakte niet meer bedraagt dan 4 m²;
- 5° het uitvoeren van de volgende omgevingswerken:
het plaatsen of wijzigen van bovengrondse nutsvoorzieningen en leidingen; het plaatsen of wijzigen van straatmeubilair, met uitzondering van niet-aard- en niet-nagelvaste elementen en verkeersborden vermeld in artikel 65 van het Koninklijk Besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg;

Er is geen toelating vereist voor:

1° regulier onderhoud;

2° passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood.

Brussel,

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE